

ELEKTRONSKI BILTEN

IZVEŠTAJI SA OPŠTINSKIH RADNIH GRUPA

U toku decembra meseca Danski savet za izbeglice organizovao je učešće interno raseljenih lica na jednom sastanku Opštinske radne grupe (ORG) i to u Vitini 6. decembra 2011. godine.

Vitina

Usvajanje Opštinske strategije za povratak u periodu 2011. -2013. godine bila je jedina tačka dnevnog reda ovog sastanka kojim je predsedavao Nedžmedin Arifi, predsednik Skupštine opštine Vitina.

Nedžmedin Arifi, predsednik SO Vitina, rekao je u uvodnom izlaganju da je Strategija obrađena i da veruje da će ona na ovom sastanku biti jednoglasno usvojena. Naredni sastanci ORG ubuduće će se redovno održavati i trudićemo se da se na realizaciji Strategije pruži maksimum, istakao je Arifi.

Put za srpsku zajednicu je otvoren i oni treba da se vrate, a svojina je svetinja i zagantovana je po svim zakonima. Da bi se realizovalo pitanje povratka IRL oni treba da donesu odluku o povratku, a na opštini je da preduzme dalje korake. Što se tiče odluke o privremenom odlaganju upisa prava svojine u registar katastra za koju je **Jokić Velibor**, tražio da se stavi van snage – odluka je doneta 2008. godine, dok je 2010. godine stavljena van snage.

Bezbednost je dobra uz angažovanost institucija, policije i KFOR-a.

Zoran Marinković, opštinski službenik za povratak, rekao je da je bilo puno razloga zbog kojih sastanci nisu bili održavani i da se nada da će se ubuduće radna grupa sastajati svakog meseca. Bilo je par „idi-vidi,, poseta i sastanca koji su održani sa Albancima komšijama.

Strategija mora da bude saglasna na nivou celog Kosova. Svi imaju pravo da se vrate na svoju imovinu, stvorena je dobra klima i tolerancija za povratak, smatra Marinković.

Ljinda Kčiku, predstavnik UNHCR-a Gnjilane, napomenula je da UNHCR ima ulogu vodeće organizacije u povratku raseljenih. Strategija je prvi korak da se nađe način oko povratka i uvek se trudi da sve to bude u korist povratnika. Opština je pokazala spremnost da se angažuje oko povratka. Ono što je Strategijom predviđeno ne treba menjati, jer je bilo slučajeva da su povratnici uslovljeni. Donator određuje kriterijume, oni koji nemaju drugu imovinu na Kosovu imaju prioritet za povratak. Ideja je da povratnik obeća da će vratiti porodicu i da bude češće prisutan ovde, rekla je Ljinda Kčiku.

Predstavnik organizacije **CRPJS** rekao je da je stvorena klima za održiv povratak. Omogućen je pristup javnim službama, da svako može da dobije dokument na svom maternjem jeziku i veoma je bitno da se danas usvoji Strategija.

Ministarstva za povratak i zajednice je dostavili svoje primedbe i sugestije koje smo imali u vezi sa strategijom, rekao je njegov predstavnik. Ministarstvo je upoznato sa problemima i teškoćama raseljenih, a para ima dovoljno za sve one koji žele da se vrate. Mi ne želimo da se kuće grade i da služe kao vikendice, već da se u njima živi. Predstavnici sela moraju da znaju i sa tim da upoznaju svoje sunarodnike da se moraju ispuniti neki uslovi sa kojima treba da ih upozna opštinski službenik za povratak, a ti uslovi su:

- da se vrati kompletna porodica
- ako povratnik ima kuću van Kosova neće dobiti kuću ovde

Prvi korak je da se jave opštinskom službeniku za povratak i ako ispunjavaju uslove biće im omogućen povratak, istakao je predstavnik Ministarstva za zajednice i povratak.

Predstavnik Kosovske policijske službe (KPS) obavestio je prisutne da što se bezbednosti tiče stanje u Vitini je vrlo dobro. Ostvarena je sloboda kretanja, stvoreni su uslovi za povratak raseljenih što je delom i zasluga KFOR-a.

Adrijan Seljmani, predstavnik Kosovske agencije za imovinu, kaže da je agencija 2006. godine primila 40.000 zahteva na nivou Kosova, a 8.000 zahteva na nivou regiona Gnjilana gde pripada i opština Vitina. Ima zahteva i iz sela Gušice i potudiće se da na sve zahteve adekvatno pruže odgovore. Ostvarena je dobra saradnja sa katastrom u Vitini u svrhu što boljeg implementiranja donetih odluka.

Predstvnik KFOR-a rekao je da su oni novi i da su skoro došli rotacijom, ali da će se sa svim problemima upoznati, kao i da su otvoreni za sva pitanja koja se njih tiču.

Velibor Jokić, IRL učesnik na ORG, predstavnik sela Gušice, napomenuo je da su prošle dve i po godine od poslednjeg sastanka ORG Vitina pa je onda jasno kolika je u stvari zainteresovanost institucija na Kosovu za povratak raseljenih. On je dostavio pismene predloge za dopunu Strategije koje je i usmeno izneo:

1. Da SO Vitina stavi van snage odluku o privremenom odlaganju upisa svojine u registar katastra kao nezakonitu i suprotnu zakonima i Ustavu Kosova. Ovakve odluke u drugim opštinama na Kosovu nema pa je ovo primer lokalne diskriminacije.
2. Da Opštinski sud u Vitini po prioritetu rešava predmete u vezi imovine raseljenih. Tražimo pravedno suđenje u razumnom roku i da se ne vrši diskriminacija po nacionalnoj osnovi.
3. Da Kosovska agencija za imovinu donosi odluke u razumnom roku o pravu svojine i vlasništvu i oslobađanju uzurpirane imovine
4. Da se pravoslavna groblja zaštite od daljeg uništavanja, a nadgrobni spomenici vrate u stanje u kojem su bili do juna 1999. godine
5. Da se stvore uslovi, pre svega, za bezbedan povratak

Jokić je rekao da su ljudi spremni da se vrate na svoje i da treba da se obezbede sredstva za obnovu i izgradnju kuća, da se u dogovoru sa povratnicima odrede lokacije.

Petar Dinčić, IRL učesnik na ORG, predstavnik sela Grmova, slažio se sa onim što je Jokić rekao. Zahvalio se što, kako je naveo, neko misli o povratnicima, ali smatra da je do toga došlo sa velikim

zakašnjenjem jer se broj ljudi koji je bio za povratak uveliko smanjio, neki su od povratka odustali, neki nažalost i umrli. Prvi korak jeste Strategija, ali i ranije su Strategije usvajane i ostajale samo mrtvo slovo na papiru. Sve što je rečeno od strane predsednika SO Vitina u redu je, ali nedostaju konkretni predlozi i akcije za povratak. Prisutni sa svojih pozicija dobro govore, a šta ako sutra ne bude rezultata, a vreme prolazi, ljudi odlaze, a njima treba omogućiti da se vrate na svoja ognjišta. Nema čoveka koji kaže da se neće vratiti, ali se moraju obezbediti uslovi i o povratku se ne može pričati dok se ne naprave kuće u stanju u kojem su bile do 1999. godine. On je spreman da ostane i da ode u selo Grmovo da živi, ali za to uslova nema jer je prvi uslov kuća. Odgovor na to biće da para nema. Preko sto sastanaka je do sada održano i ništa do sad nije učinjeno. Zahteva da se kvadratura kuća ne menja već da bude onakva kakva je i pre bila.

Fadilj Hodža, šef katastra u Vitini, rekao je da što se tiče imovine u katastru nije bilo diskriminacije kao što je Jokić izneo. Registrovana je imovina tri Srbina i tri Albanca. Postojala je odluka SO Vitina o privremenom odlaganju upisa prava svojine u registar katastra i zbog toga nije vršena uknjižba imovine Velibora Jokića. Sada je ta odluka stavljena van snage, pjasnio je Hodža.

Evropska unija

Podrška procesu povratka i reintegracije raseljenih i izbeglih lica koja su trenutno u Srbiji na Kosovo, u Hrvatsku i BiH
Projekat finansira EU, njime upravlja Evropska agencija za rekonstrukciju, a kofinansira UNHCR

